

En este mundo

In this world, Michael Winterbottom, 2002

Documental de ficció que reflexiona sobre la immigració econòmica: un èxode desesperat i deshumanitzat que s'empren per assolir - simplement - un futur millor.

En Jamal i l'Enayat són dos adolescents afganesos que viuen en un camp de refugiats. Per tal de gaudir de l'oportunitat de tenir una vida millor, decideixen immigrar a Londres. S'afegeixen, així, als mi-lers d'afganesos que posen les se-ves vides en mans dels contra-bandistes de persones per poder assolir el somiat El Dorado. El film narra el llarg viatge d'aquests joves per Pakistan, Iran, Turquia, fins arribar a la preuada Europa que, lluny d'entendre els motius i esforços del seu dramàtic viatge, simplement els tanca les portes.

La immigració

La pel·lícula és una profunda exploració del drama humà que suposa la immigració econòmica, vista des del prisma del qui ho pateix, amb el teló de fons de les màfies de tràfic de refugiats. La intenció del director, Michael Winterbottom, era humanitzar les fredes estadístiques d'estrangers que perden la vida intentant entrar a Anglaterra, i que són trobats morts al fuselatge d'un avió o als contenidors de càrrega d'un ca-

mió: «Llegia aquests successos als diaris i pensava en l'esforç tan increïble que la gent fa per arribar a aquest país, i em preguntava per què reaccionem tan hostilment quan arriben aquí. Potser si la gent pensés més en les experiències de vida d'aquestes persones com a refugiats, simpatitzarien més amb la situació».

La recent filmografia anglesa sobre immigració i refugiats, amb pel·lícules com: *Beautiful People* de Jasmin Dizdar, *Dirty Pretty Things* d'Stephen Frears i *Last Resort* de Pawel Pawlikovsky mostra les decepcions i crispacions de la gent immigrada quan se n'adonen que el gran somni de l'Europa rica se'ls esvaeix com la boira en trobar-se immersos en la mateixa pobresa, corrupció i lluites ètniques que intentaven dei-xar enrere. Altres films investiguen els bàrbars motius i mètodes dels traficants de persones. En canvi, l'aportació de Michael Winterbottom amb *En este mundo* és mostrar-nos el vessant humanista de la immigració i les seves vivències durant el llarg èxode econòmic.

Paral·lelismes

El projecte s'inicià el 2001 amb la recollida d'històries viscudes als camps de refugiats de Sangatte (França) i de Shamshatoo (Anglaterra). Els fets de l'11 de setembre de 2001- lluny d'aturar la idea van reforçar-la. Winterbottom i el seu guionista obtingueren el visat per entrar a Pakistan el novembre de 2001, una època especialment turbulenta pel país, però que els serví per conèixer de primera mà els camps de refugiats i seguir la pista d'aquesta gent en el seu camí cap a l'exili. Si en principi l'anada a Pakistan havia de servir per comprovar la viabilitat de la ruta planejada pel film, el viatge proporcionà l'experiència i el material fílmic necessaris per elaborar la pel·lícula. Així, *En este mundo* no només es confecciona amb les vivències de gent real, sinó que s'elabora amb material documental del viatge realitzat per Winterbottom i Grisoni seguint la ruta de la immigració. El rodatge es realitzà amb càmeres de vídeo digitals, de manera que s'acon-seguiren centenars d'hores conti-nuades de

viatge. La pel·lícula es creà a partir d'extractes de tot aquest material documental, inter-calats amb el relat dramatitzat de Jamal i Enayat. *En este mundo*, més que un epi-sodi dramatitzat, és una gravació observacional- entre el format dra-màtic i el format de documental- de dues/quatre persones que s'ar-risquen a passar a través demans d'estrany per tal d'assolir un somni.

En la mateixa línia que l'estructura del film, els actors no actuen totalment dins una ficció, sinó que ens expressen en primera persona els relats dels exiliats i les seves pròpies experiències. La directora de casting, Wendy Dallington, es passà tres setmanes a Peshawar (Pakistan) buscant entre els refugiats els protagonistes del film, fins que trobà a Enayatullah, en un mercat i Jamal Udin Torabi, en una escola d'idiomes, la resta d'aquí i allà. Amb actors/actrius no professionals, un material rodat en format «guer-rilla» i unes històries tristament increïbles, el film esdevé el retrat d'una marxa rocambolesca i bruta, on les poques paraules dites durant el viatge conformen diàlegs mal-carats. Les úniques converses humanes -sensates- poden ser expressades quan els seus protagonistes arriben a bon port i se senten persones una altra vegada. Winterbottom ens mostra que, igual que amb les persones, la humanitat dels refugiats s'apilota de qualsevol manera dins dels contenidors de càrrega en trànsit cap el primer món.

L'epíleg de la realitat

En acabar el rodatge i encara amb el visat en regla, el Jamal va immigrar a la terra promesa, aquesta vegada de veritat i en avió, per demanar-hi refugi. Aquesta decisió compulsiva, reforça encara més el missatge

polític de la pel·lícula. Actualment Jamal viu a Londres, però la seva sol·licitud ha estat denegada. Com que és menor d'edat, la seva expulsió no serà efectiva fins que compleixi 18 anys, si és que aleshores la policia aconsegueix localitzar-lo. Com a conseqüència el fet que Jamal hagi acabat sent una estadística més del sistema anglès d'acollida de refugiats, afegeix encara més fredor, tant a la ficció com a la no ficció del film.

Ós d'Or a la Millor Pel·lícula del Festival de Berlín 2003.

Fitxa tècnica

Equip Tècnic

Direcció: Michael Winterbottom.
Guió: Tony Grisoni
Producció: Andrew Eaton i Anita Overland
Música: Dario Marianelli
Fotografia: Marcel Zyskind
Muntatge: Peter Christelis
Casting: Wendy Dallington
Països: Regne Unit
Any: 2002
Durada: 90 minuts
Idioma original: pashtu, farsi i anglès

Equip Artístic

Jamal Udin Torabi: Jamal
Enayatullah: Enayat
Imran Paracha: agent de viatges
Hidayatullah: germà d'Enayat
Jamau: pare d'Enayat
Hossain Bghaeian: Behrooz
Família Poor: família kurda

Filmografia

2003

Code 46

2002

24 hour Party People
In this World

2000

The Claim (El perdón)

1999

Wonderland
With or Without you (Contigo o sin ti)

1998

I Want You

1997

Welcome to Sarajevo

1996

Jude

1995

Butterfly Kiss
Go Now